

tasavvur

Tekirdağ İlahiyat Dergisi
Tekirdag Theology Journal

tasavvur

Tekirdağ İlahiyat Dergisi
Tekirdag Theology Journal

e-ISSN: 2619-9130

Yıl / Year: 2023/1 | Cilt/Volume: 9 | Sayı / Issue: 1

Dergi Eski Adı / Previous Title:

Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi / Journal of
Namık Kemal University Faculty of Theology (Yayınlanan Sayılar /
Numbers of Publication: Yıl / Year: 2015, Cilt/Volume: 1 | Sayı /
Issue: 1- Cilt/Volume: 3 | Sayı / Issue: 2)

Kapsam / Scope : Dini Araştırmalar, İslam Araştırmaları / Religious Studies, Islamic Studies

Periyot / Period: Yılda 2 Sayı (30 Haziran & 31 Aralık) / Biannual (30 June & 31 December)

Yayın Dili / Language Publication: Türkçe & İngilizce & Arapça / Turkish & English & Arabic

tasavvur: tekirdağ ilahiyat dergisi bilimsel hakemli bir dergidir.
tasavvur: tekirdag theology journal is a peer-reviewed academic journal.

Dergide yayınlanan makalelerin telif hakları Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dekanlığına, hukuki sorumluluğu da yazarlarına aittir.
Copyrights of the articles published in the journal belongs to the Dean of the Faculty of Theology of
Tekirdag Namık Kemal University; and the legal responsibility belongs to the authors.

İletişim / Communication:

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi-59100 /

Süleymanpaşa-Tekirdağ Tel: +90 282 250 49 03

e-mail: ilahiyatdergi@nku.edu.tr

<http://dergipark.gov.tr/tasavvur>

T.C.
TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL
ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT
FAKÜLTESİ

Yayıncı | Publisher

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi | Tekirdağ Namık Kemal
University Faculty of Theology

Sahibi | Owner

Prof. Dr. Hasan KESKİN

Yazı İşleri Müdürü | Responsible Manager

Dr. Hızır YAĞCI (Tekirdağ NKÜ)

Editör | Editor

Doç. Dr. Vezir HARMAN (Tekirdağ NKÜ)

Editör Yardımcısı | Editorial Assistant

Dr., Halil İbrahim DELEN (Tekirdağ NKÜ)

Yayın Kurulu | Editorial Board

Prof. Dr. Hasan KESKİN (Tekirdağ NKÜ) Doç. Dr. Ramazan AKKIR (Tekirdağ NKÜ)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ (İstanbul Ü.) Dr. Hızır YAĞCI (Tekirdağ NKÜ)
Prof. Dr. Süleyman BAKİ (Tetova Ü.) Dr. Zehra GÖZÜTOK TAMDOĞAN
Prof. Dr. Kadir ÖZKÖSE (Sivas (Tekirdağ NKÜ)
Cumhuriyet Ü.) Dr. Nizamettin KARATAŞ (Tekirdağ
Prof. Dr. Halil İbrahim Şimşek (Hitit Ü.) NKÜ)
Prof. Dr. Necmettin GÖKKIR (İstanbul Ü.) Dr., Halil İbrahim DELEN (Tekirdağ
Doç. Dr. Vezir HARMAN (Tekirdağ NKÜ) NKÜ)

Danışma Kurulu | Advisory Board

Arap Dili Ve Edebiyatı: Halil İbrahim KAÇAR (Prof. Dr.- Marmara Ü), Galip Yavuz (Prof. Dr.- İstanbul 29 Mayıs Ü.), Murat Sula (Doç. Dr.- Trabzon Ü) **Tefsir:** Hasan Keskin (Prof. Dr.- Tekirdağ NKÜ), İsmail Çalışkan, (Prof. Dr.- Ankara Ü) Ali Akpınar, (Prof. Dr.- Necmettin Erbakan Ü), Ömer Kara (Prof. Dr.- Atatürk Ü.), Zekeriya Pak, (Prof. Dr.- Kahraman Maraş Sütçü İmam Ü) **İslam Hukuku:** Hasan Hacak (Prof. Dr.- Marmara Ü), Abdullah Kahraman (Prof. Dr.- Kocaeli Ü), Necmettin Kızılkaya (Prof. Dr.- İstanbul Ü) **Hadis:** Zekeriya Güler (Prof. Dr.- İstanbul 29 Mayıs Ü), Hasan CİRİT (Prof. Dr.- Marmara Ü), Özcan Hıdır (Prof. Dr.- İstanbul Sabahattin Zaim Ü), Cemal Ağırman (Prof. Dr.- Sivas Cumhuriyet Ü), Bekir Kuzudişli (Prof. Dr.- İstanbul Ü), Erdinç Ahatlı (Prof. Dr.- Sakarya Ü) **Kelam ve Mezhepler Tarihi:** Cağfer Karadaş (Prof. Dr.- Uludağ Ü), Mehmet Ali BÜYÜKKARA (Prof. Dr.- Marmara Ü), Ramazan Altıntaş (Prof. Dr.- Necmettin Erbakan Ü) **Tasavvuf:** Necdet Tosun (Prof. Dr.- Marmara Ü), Reşat Öngören (Prof. Dr.- Üsküdar Ü) **İslam Tarihi:** İsmail Yiğit (Prof. Dr.- Fatih Sultan Mehmet Vakf Ü), Levent Öztürk, (Prof. Dr.- Sakarya Ü), Casim Avcı (Prof. Dr.- Marmara Ü), Mehdi Çiftçi (Doç. Dr.- Ankara Hacı Bayram Veli Ü) **Türk İslam Edebiyatı Ve İslam Sanatları:** Bilal Kemikli (Prof. Dr.- Uludağ Ü) Ali Yılmaz, (Prof. Dr.- Ankara Ü) **İslam Felsefesi:** Ömer TÜRKER (Prof. Dr.- Marmara Ü), Celal Türer (Prof. Dr.- Ankara Ü), Eşref ALTAŞ, (Doç. Dr.- İstanbul Medeniyet Ü) **Felsefe Tarihi:** Bayram Ali Çetinkaya (Prof. Dr.- İstanbul Ü) **Din Psikolojisi:** Asım Yapıcı (Prof. Dr.- Ankara Sosyal Bilimler

Ü), M. Doğan Karacoşkun (Prof. Dr.- Kilis 7 Aralık Ü), Ali Ayten (Prof. Dr.- Marmara Ü), Ümit Horozcu (Doç. Dr.- İstanbul Ü) **Din Eğitimi:** Muhiddin Okumuşlar (Prof. Dr.- Necmettin Erbakan Ü), Şuayip Özdemir (Prof. Dr.- Amasya Ü), Cemal TOSUN (Prof. Dr.- Ankara Ü) **Din Sosyolojisi:** Vejdi Bilgin (Prof. Dr.- Uludağ Ü), Ejder Okumuş (Prof. Dr.- Ankara Sosyal Bilimler Ü), Mustafa Tekin (Prof. Dr.- İstanbul Ü) **Dinler Tarihi:** Fuat Aydın (Prof. Dr.- Sakarya Ü) **Din Felsefesi:** Muammer İskenderoğlu (Prof. Dr.- Recep Tayyip Erdoğan Ü), Recep Alpyağıl (Prof. Dr.- İstanbul Ü) **Mantık:** Ruhattin Yazoğlu, (Prof. Dr.- Atatürk Ü), Ferruh Özpilavcı (Doç. Dr.- Marmara Ü).

Alan Editörleri | Field Editors

Ali SEVER (Arş. Gör. Tekirdağ NKÜ)
Muhammed Emin BAYIR (Arş. Gör. Tekirdağ NKÜ)
Sümeysra TURAN (Arş. Gör. Tekirdağ NKÜ)
Yusuf BUHAN (Arş. Gör. Tekirdağ NKÜ)
Nuran ÇINAR (Arş. Gör. Tekirdağ NKÜ)

Dil Editörleri | Language Editors

Mahmoud Saad Eddin SHABAN (Öğr. Gör. Tekirdağ NKÜ)
Nuran ÇINAR (Arş. Gör. Tekirdağ NKÜ)

Hakem Kurulu | Referee Board

tasavvur: tekirdağ ilahiyat dergisi en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır.

tasavvur: tekirdag theology journal uses double - blind review fulfilled by at least two reviewers.

Açık Erişim Politikası | Open Access Policy

tasavvur: tekirdağ ilahiyat dergisi içeriğine anında açık erişim sağlamaktadır.

tasavvur: tekirdag theology journal provides immediate open access to its content.

Dizgi ve Tasarım | Design

Halil İbrahim DELEN

DİZİNLENME BİLGİLERİ/ ABSTRACTING AND INDEXING SERVICES

	<p>ATLA RDB©: ATLA Religion Database© Başlangıç / Start Date: 07/03/2019</p>
	<p>EBSCO Academic Search Complete EBSCO Arab World Research Source: Al Masdar Başlangıç / Start Date: 07/06/2018</p>
	<p>ProQuest Central Başlangıç / Start Date: 21/03/2019</p>
	<p>Ulakbim Tr Dizin Sosyal Ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı / Turkish National Database Social Science And Humanities Database Başlangıç / Start Date: 01/01/2018</p>
	<p>CEEOL: Central and Eastern European Online Library Başlangıç / Start Date: 16/04/2018</p>
	<p>ICI: Index Copernicus International Başlangıç / Start Date: Şubat 2018</p>
	<p>İSAM İlahiyat Makaleleri Veri Tabanı / ISAM Articles on Theology Database Başlangıç / Start Date: 15/09/2017</p>
	<p>SOBIAD: Sosyal Bilimler Atf Dizini Başlangıç / Start Date: Haziran 2018</p>
<p style="text-align: center;">Dergimizin yer aldığı diğer indeksler için: https://dergipark.org.tr/tr/pub/tasavvur/page/4208</p>	

Editörden...

Tasavvur Tekirdağ İlahiyat Dergisi, amaçları ve vizyonu çizgisinde yayın hayatına devam etmekte olup yeni sayısı ile ilim dünyasına katkıda bulunmanın memnuniyetini yaşıyor. Ulusal ve uluslararası indekslerde taranırılığı her geçen gün artan dergimize olan teveccühe teşekkür ediyoruz.

2023 yılı için belirtebileceğimiz bir husus yurtdışından Arapça ve İngilizce makale gönderimi ile dergimize yapılan atıflardır. Bu durum akademik yayıncılıkta uluslararasılaşma adına dergimiz için bir adım niteliğini taşımaktadır.

Dergimizin on yedinci sayısının (9/1) oluşmasında, çalışmalarını titizlikle şekillendirip dergimizde yayınlamayı tercih eden kıymetli ilim adamlarımıza, sayı hakemlerimize ve emeği geçen herkese en kalbi duygularıyla teşekkür ederim .

Nitelikli çalışmalarınızı uluslararası akademiye kazandırma adına Tasavvur olarak talip olduğumuzu belirterek gelecek sayımızda katkılarınızı beklemekteyiz. Allah'a emanet olunuz.

Doç. Dr. Vezir HARMAN

vharman@nku.edu.tr

From the editor...

Tasavvur Tekirdağ Theology Journal is glad about contributing to the scientific world by its new issue, keeping the line of its aims and vision. We would like to thank for the favor showed to our journal which is increasingly searched in national and international indexes.

One of the most important issue for the year 2023, is the submission of articles from abroad in Arabic and in English as well as the references to our journal. This is a step forward for our journal in terms of internationalization in academic publishing.

I would like to express my sincere thanks to those who spent effort in the formation of the seventeenth issue (9/1), to the precious scholars who preferred to publish their rigorous works in our journal and to the referees of the issue.

We are waiting for your contributions to the next issue by stating that we are desirous of seeing your qualified works in our journal to bring them to the international academical area. May Allah save you.

Assoc. Prof. Dr. Vezir HARMAN

vharman@nku.edu.tr

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Endülüs Tarihinin Unutulmuş Bir Taht Mücadelesi Kurbanı: Abdullah b. Abdurrahman en-Nâsır (ö. 338/950 veya 339/951)

One of The Forgotten Victims of Throne Struggle in The History of Al-Andalus: 'Abdallâh b. 'Abd al-Rahmân Al- Nâsir (d. 338/950 or 339/951)

Mesut CAN

1-16

Fusûlü'l-İmâdî'nin Osmanlı Dönemi Fetâvâ Mecmualarına ve Hanefi Fıkıh Literatürüne Katkısı

Contribution of Fusûlü'l-İmâdî to Ottoman Period Fatawa Journals and Hanafi Fiqh Literature

Şerif GEDİK

17-51

Memlûk Devlet Düzeninde Yönetimin Görev ve Sorumluluklarına Dair Nisan-1281 Tarihli Tezkire'nin Tahlili

Analysis of the April-1281 Tezkire on the Duties and Responsibilities of the Administration in the Mamluk State Order

Ahmet SAĞLAM

53-77

İslam Hukukunda Cehâletin Alışveriş Akdine Etkisi Bağlamında TOKİ'nin İlk Evim Sosyal Konut Projesinin Değerlendirilmesi

Evaluation of TOKİ's 'my First House Social Housing Project' Within the Context of the Effect of Ignorance on the Contract of Purchase in Islamic Law

Üveys ATEŞ

79-112

Erken Dönem Kûfe'de Mescidlerin Fıkıh Tedrisatındaki Yeri ve Önemi

The Position and Importance of Masjids in Kufa in the Early Period in Fiqh Education

Abdullah ÖNDER

113-144

Karadâvî'ye Göre Fetvanın Değişmesine İmkân Veren Unsurlar
In al-Qaradawî's Opinion, The Factors That Allow The Fatwa To Change

Fatih ÇİNAR

145-176

Kur'ân'da D-r-r Kökünün Semantik Analizi

Semantic Analysis of the Root "D-r-r" in the Qur'an

Faruk Özdemir

177-214

**Alâaddin Musannifek'in Şerhu'l-Misbâh fi'n-nahv'inde Naklî Kaynaklar:
Âyet, Hadis ve Arap Kelamı**

Narrative Sources in Alaaddin Musannifek's Sharh al-Misbah fi'n-nahw:
Qur'an, Hadith and Arabic words

Necmettin ÖZTÜRK - İbrahim ŞABAN

215-238

الحديث والأخلاق الصوفية: دراسة في دور الأحاديث في بناء التصور الأخلاقي عند الحكيم الترمذي في
إطار كتابه نواذر الأصول من أحاديث الرسول

Hadis ve Tasavvuf Ahlakı: Hâkim Tirmizî'nin Nevâdiru'l-Usûl Adlı Eseri
Çerçevesinde Hadislerin Ahlakın İnşasına Etkisi Üzerine Bir İnceleme

Hadith And Sufi Ethics: a Study on The Effect of Hadiths on The Construction
Of Morals in The Framework of Al-Hakîm Al-Tirmidhî's Work Titled Nawadir
Al-Usûl

Muhammed Sıddık

239-294

İbrâhîm Abdülkâdir el-Mâzinî'nin Romanlarında Öne Çıkan Temalar

Prominent Themes in İbrâhîm 'Abd al-Qâdir al-Mâzinî's Novels

Adem KESER

295-323

Mağrib ve Kuzey Afrika Bölgesinde Nâfi' Kirâati ve On Tarîki

Nâfi's Qur'ân and the Ten Ways in the Maghrib and North Africa Region

Alaaddin SALİHOĞLU

**Mezhep Ashâbına Ait Görüşlerin Temel Bir Argüman Olarak Kullanımı:
Hanefîlerin Benimsediği Yönteme Dair Bir İzah Denemesi**

The Use of the Opinions of the Madhab Scholars as a Basic Argument: An
Explanatory Essay on the Method Adopted by the Hanafis

Kamil YELEK

359-385

İftitâh Dualarıyla İlgili Rivâyetlerin Tespit ve Tahlili

Detection and Analysis of the Rivayah About the Prayers of Iftitah

Rıdvan KALAÇ

387-432

**Arap Belâgatinde Kinaye Tanımları ve Tasniflerindeki Farklılıkların
Değerlendirilmesi: Modern Dönem Bağlamında**

The Evaluation of Differences in Definitions and Classifications of Kinâya in
Arabic Rhetoric: In the Context of the Modern Period

Ahmet GEZEK

433-457

**Hudeybiye Antlaşması'nın Sosyo-Politik ve Stratejik Açıdan Tahlili Üzerine
Bazı Tespitler**

Some Findings on the Socio-Psychological and Strategic Analysis of
Hudaybiyyah Peace

Mücahit YÜKSEL

459-482

Roger Garaudy'ye Göre İslam Toplum Medeniyeti ve Çöküş Nedenleri

Islamic Society According to Roger Garaudy Civilization and Causes of
Collapse

Mehmet SULHAN

483-501

**Zeydî Muhaddis Ahmed b. Süleyman'ın (öl. 566/1171) Ahkâm Hadislerini
Anlamada Esas Aldığı Prensipler**

The Principles on Which Zaydî Muhaddith Ahmad b. Suleiman (d. 566/1171)
Used to Understand The Hadiths of Ahkâm

Semih YOLAÇAN

503-544

Kur'ân'ın Secili Söz Dizgelerinin 7. Yüzyıl Arapların Lügavî Örf ve Âdetleriyle Diyalektik İlişkisi

The Dialectical Relationship of the Syntax of the Qur'ân with the Lexical Customs and Traditions of the 7th Century Arabs

Emrah DİNDİ

545-578

Hadis Tenkidinde Arap Dilinin Kullanımı ve İmkânı Bağlamında Bir İnceleme

A Study in the Context of the Usage and Possibility of the Arabic Language as a Method of Hadith Criticism

Nilüfer KALKAN YORULMAZ

579-617

Hanefî İmamların Zekât Konusundaki İhtilafları ve İhtilaf Sebepleri

Disputes and Causes of Dispute of Hanafi Imams on Zakat

İlyas KAPLAN

619-648

Meçhul Bir Hemziyye Şerhi: el-Cevâhiru's-Seniyye fî Şerhi'l-Hemziyye

An Unknown Commentary of Hamziyah: Al-Cavâhir Al-Seniyye fî Sharh al-Hamziyah

Zahir ASLAN

649-672

Müddessir Sûresi 30-31. Âyetler Bağlamında On Dokuzla Kimler Sınıyor?

Surah Müddessir 30-31. Who is Tested by Nineteen in the Context of Verses?

Cengiz GÜNEŞ

673-699

Teolojide İlişkisellik: Jürgen Moltmann'ın Ekoteolojik Antropolojisinden Hareketle Bir Değerlendirme

Relationality in Theology: A Study in the Context of Jürgen Moltmann's Theological Anthropology

Sevcan ÖZTÜRK

701-729

İşitme Engelli Öğrencilerin Sorunları ve Dini Başa Çıkma Yöntemleri
Problems and Religious Coping methods of Hearing Impaired Students

Eyyüp KAYACI

731-761

İslam Hukuku Açısından Çift Bozan Vergisi

Çift Bozan (lit. Farm Breaker) Tax in Terms of Islamic Law

Akif DURSUN

763-802

Arnavutça Kur'an Meali Bağlamında Kādiyânîliğin Mesihlik/Mehdilik Anlayışı

The Mahdist/Messianic Understanding of Qāadianism in the Context of Translation of the Qur'an in Albanian

Abdylkader DURGUTİ

803-835

Buhârî'nin Sahîh'inde Hocası Abdullah b. Sâlih el-Mısırî'den (ö. 223/838) Rivâyette Bulunup Bulunmamasının Araştırılması

Investigating Whether al-Bukhârî Narrated From His Teacher 'Abdullah b. Salih al-Misrî in (d. 223/838) 'al-Sahîh

İbrahim HANEK

837-867

'Âmmînin Mezhebi Kendisine Danıştığı Müftînin Mezhebidir' Kaidesi Bağlamında Günümüzde Âmmînin Taklid Meselesi

Taqîd of the Layperson in Today's World from the Perspective of in the Context of the Legal Maxim: "The Madhhab of the Layperson is the Madhhab of the Muftî whomi Hhe Consulted"

Ömer ASLAN

869-899

YAYIM İLKELERİ - PUBLICATION PRINCIPLES

901-906